Nr 29

Kulturutskottets betänkande i anledning av motion om skydd för idrottsmans rätt att utöva sin idrott.

Motionen

I motionen 1973:34 av herr Sjöholm (fp) hemställs att riksdagen beslutar att hos Kungl. Maj:t begära att en utredning tillsätts, att i utredningen skall ingå parlamentariker och representanter för idrottsrörelsen och att utredningen skyndsamt skall framlägga förslag till en sådan lösning av det i motionen upptagna problemet att den enskilde idrottsutövarens fria rätt att utöva idrott garanteras.

Motionären uttalar att det bör anses tillhöra de mänskliga rättigheterna att ägna sig åt idrott och delta i idrottstävlingar. Även om idrottsrörelsen själv i största möjliga utsträckning bör få stifta sina egna lagar och reglera sina egna förhållanden kan det inte tolereras att idrottsmyndigheterna förgriper sig på denna den enskildes rätt att utöva idrott. Så har dock enligt motionärens uppfattning skett i allt större utsträckning. Motionären pekar på det system som utbildats när utövaren av en bollsport vill byta förening. Om de berörda föreningarna då inte kan komma överens om den ekonomiska ersättning som skall utgå kan det inträffa – hävdar motionären – att spelaren blir avstängd från spel i ett helt år. Detta är ett uppenbart brott mot den grundläggande principen om rätten att utöva idrott. Motionären omnämner också ett fall då en tyngdlyftare blev avstängd i 1 1/2 år (beslutet dock senare ändrat) och framhåller att man måste begränsa idrottsmyndigheternas egen rätt att döma idrottsutövare till straff och påföljder. Problemet är dock ej lätt och därför bör en utredning av frågan göras.

Remissyttranden

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från *Riksidrottsförbundet* (RF). Förbundet har avstyrkt motionen och därjämte som eget yttrande överlämnat en av Svenska fotbollförbundet utarbetad skrivelse.

Fotbollförbundet (SvFF) uttalar i sin skrivelse att vad motionären tagit upp i själva verket är två skilda frågor. Den ena gäller idrottsrörelsens bestraffningsregler och rättskipning, den andra de administrativa regler som gäller vid övergång från en förening till en annan. I fråga om idrottsrörelsens rättskipning påpekar förbundet att den som tilldelats en tillrättavisning eller dömts till diskvalifikation alltid kan anföra besvär i högre instans. Högsta instans är riksidrottsnämnden vars ordförande skall vara förfaren i domarvärv. Klart är enligt förbundets mening att

rättssäkerheten ur idrottsutövarens synpunkt är tillgodosedd genom gällande bestämmelser om instansordning.

Vad gäller de administrativa reglerna framhåller förbundet att idrottsrörelsen och i synnerhet de stora lagidrotterna funnit det ofrånkomligt att skapa representationsbestämmelser som reglerar rätten för den enskilde idrottsutövaren att tävla i olika ålderskategorier, att "vandra" mellan den egna föreningens lag och att byta förening. Det konstateras att en idrottsutövare har rätt att ansluta sig till vilken eller vilka idrottsföreningar som helst men att han får tävla endast för en förening i sänder.

Antalet spelarövergångar inom Svenska fotbollförbundet uppgår till omkring 10 000 per år och i ungefär 98 procent av dessa är det fråga om s. k. två-månadersövergångar, vilket innebär att övergången är förbunden med en övergångstid om två månader under vilken spelaren ännu inte får spela för den nya föreningen men däremot är behörig att fortfarande tävla för den s. k. moderföreningen. I ett litet antal fall förekommer "ett-årsövergångar". Dessa sker inte sällan i samförstånd mellan spelaren och de båda föreningarna, men ibland är en sådan övergång förbunden med en konflikt mellan parterna. Även under den ettåriga övergångstiden är spelaren behörig att spela för moderföreningen, men denna kan givetvis liksom vid en två-månadersövergång avstå från spelarens tjänster. Såvitt förbundet har sig bekant har detta dock endast förekommit i fråga om någon kortare tid, dvs. någon del av ettårstiden. Det påpekas också att förbundet, om en ett-årsövergång ter sig uppenbart obillig, har möjlighet att ge dispens, dvs. sätta ner övergångstiden till två månader. Förbundet framhåller slutligen att idrottsrörelsen enligt förbundets mening liksom hittills själv kan och skall besluta om sina lagar och regler.

Utskottet

Vad som anförts i motionen bör enligt utskottets mening inte föranleda riksdagen att begära den av motionären önskade utredningen. Utskottet avstyrker därför motionen och hemställer

att riksdagen avslår motionen 1973:34.

Stockholm den 25 oktober 1973

På kulturutskottets vägnar
LENNART MATTSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Mattsson i Lane-Herrestad (c), Larsson i Vänersborg (s), fru Sundström (s), herr Källstad (fp), fru Berglund (s), fru Frænkel (fp), herrar Green (s), Eriksson i Ulfsbyn (c), Andersson i Örträsk (s), fröken Eliasson (c), fru Johansson (s), herrar Sörenson (s), Nisser (m) och fru Nordlander (vpk).

GOTAB 73 5292 S Stockholm 1973